

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNiques (PPT) DEL CONTRACTE DE SERVEI D'ACTUALITZACIÓ DEL MAPA DE LES INDÚSTRIES CREATIVES A BARCELONA

1. Antecedents

El 2020, Barcelona Activa va impulsar la primera licitació per elaborar el Mapa de les Indústries Creatives de Barcelona (en endavant, el Mapa), amb l'objectiu de disposar d'una radiografia qualificada del teixit econòmic i empresarial del sector creatiu a la ciutat i l'Àrea Metropolitana.

El Mapa s'emmarca en la Mesura de Govern d'Impuls de les Indústries Creatives, que reconeixia el paper estratègic del disseny, la moda, l'arquitectura, les arts digitals i altres disciplines creatives en la transformació del model productiu de la ciutat. Barcelona Activa, a través de la Direcció de Promoció del Disseny, va liderar el projecte per promoure i dinamitzar el sector des del Disseny Hub Barcelona (DHUB) com a equipament referent.

El 2022, es va publicar el primer Mapa de les Indústries Creatives, que incorpora:

- Una definició i caracterització de les indústries creatives.
- Un mapeig qualitatiu i quantitatiu del sector i la seva cadena de valor.
- Una anàlisi de clústers territorials i de la interacció del sector amb altres àmbits estratègics.
- Un benchmarking internacional amb regions creatives de referència.

A més, es va lliurar una base de dades geolocalitzada dels principals agents del sector.

Aquest mapa va esdevenir la primera eina integral per comprendre l'abast del sector creatiu a Barcelona i orientar polítiques municipals d'impuls, innovació i ocupació. Es pot consultar aquí:

<https://empreses.barcelonactiva.cat/documents/d/quest/industries-creatives-2022-digital>

Des del 2024, la competència sobre les estratègies de promoció de les indústries creatives passa a la Direcció d'Indústries Creatives (en endavant, la DIC) de l'Institut de Cultura de Barcelona. Aquest canvi respon a la voluntat de situar les indústries creatives com a eix vertebrador de les mesures municipals de talent, desenvolupament sectorial i projecció internacional en un context plenament vinculat a l'entorn cultural.

El 2026, davant l'evolució del sector, l'aparició de noves pràctiques creatives i la necessitat d'actualitzar dades, es promou una nova licitació per a l'actualització del Mapa.

L'objectiu és disposar d'una eina actualitzada que permeti:

- Comparar els resultats amb la versió 2022.
- Detectar nous reptes, tendències i oportunitats del sector.

- Enfortir la presa de decisions estratègiques des de la DIC.
- Consolidar Barcelona com a capital creativa de referència internacional.

2. Lloc de prestació/lliurament del servei

La prestació del servei d'actualització del Mapa es realitzarà a les oficines de l'empresa contractista, menys les reunions de seguiment i presentació dels informes i documentacions resultants, que es realitzaran preferentment a l'edifici del Disseny Hub Barcelona (plaça de les Glòries Catalanes, 37 – carrer Badajoz 175), a les dependències de l'ICUB (La Rambla, 99) o als espais municipals que la responsable del contracte determini.

3. Control del servei

Es designa la Sra. Anna Guarro, Coordinadora de Projectes de la Direcció d'Indústries Creatives, com la persona responsable del contracte, delegada per la directora de la Direcció, que exercirà la facultat de vigilància i examen de la correcta realització dels serveis.

La persona interlocutora del contracte és Anna Guarro, Coordinadora de Projectes de la Direcció d'Indústries Creatives, aguarro@bcn.cat.

4. Objecte i condicions de desenvolupament del servei

L'objecte del contracte és actualitzar i ampliar el mapeig de les indústries creatives a Barcelona i l'Àrea Metropolitana per establir focus de desenvolupament i promoció del sector, atraure i retenir talent, i disposar d'una base de coneixement contrastada per a la presa de decisions de política pública. Aquesta actualització parteix del Mapa 2022 i incorpora l'evolució 2022–2026.

L'actualització no consistirà en una mera revisió estadística, sinó en l'anàlisi dels canvis estructurals produïts entre 2022 i 2026, amb especial atenció a l'impacte de la digitalització, la intel·ligència artificial, l'economia de plataformes, els formats creatius híbrids i els nous subsectors emergents (audiovisual digital, gaming, creació immersiva, etc.).

L'anàlisi haurà d'incorporar una lectura econòmica i productiva del sector, identificant connexions amb l'economia del coneixement, els serveis avançats i la generació d'ocupació qualificada. S'hauran d'incloure nous indicadors que permetin captar el pes econòmic del sector, la intensitat innovadora i l'atracció i retenció de talent.

Aquest nou estudi ha de contemplar, com a mínim, les següents casuístiques professionals que es donen en el sector:

- Creació cultural directa: Producció artística i expressió creativa.
- Creatiu ampliat: Serveis intensius en creativitat (disseny, publicitat, arquitectura, etc.).
- Creatiu industrial: Producció, edició, difusió (editorials, audiovisual, impressió, etc.).
- Creatiu digital avançat: Programari, gaming, continguts digitals, VR/AR, IA creativa, etc..
- Creatiu independent: Perfils freelance/artístics no empresarials.

4.1. Descripció de les tasques a realitzar

L'objecte del contracte comprèn les tasques següents a realitzar per l'empresa adjudicatària:

- Definició de les classificacions empresarials, presentant les dades de manera transparent, estructurada i coherent amb els criteris metodològics establerts, per garantir-ne la comparabilitat i el tractament correcte
- Revisió i validació de la base de dades 2022: verificació d'agents vigents, alta de nous agents i baixa d'inactius; actualització de dades econòmiques (ocupació, facturació) i de contacte.
- Actualització dels mapes cartogràfics: reposicionament de clústers si han canviat; incorporació d'espais creatius nous i zones emergents; generació de capes temàtiques per tipologia d'agents i clústers.
- Reanàlisi de segments estratègics i cadena de valor: detecció de nous subsectors i tendències (p. ex. IA aplicada al disseny, formats digitals, creació immersiva) i actualització de les interrelacions amb la resta d'agents.
- KPIs (indicadors clau) de seguiment: mantenir els KPI útils i proposar-ne de nous (p. ex. intensitat innovadora, densitat de clúster, ocupació qualificada, volum d'exportacions creatives, etc.), amb definició formal (font, càlcul, periodicitat).
- Contrast sectorial qualitatiu: entrevistes i consultes amb una mostra de mínim 10 agents per validar canvis i contrastar tendències, usant metodologies que minimitzin biaixos i amb la representació de mínim un de cada un dels cinc sectors creatius identificats al punt anterior.
- Actualització de benchmarking internacional: seguiment de regions creatives comparables identificades al 2022 i identificació de noves, aprenentatges i bones pràctiques transferibles, amb criteris de comparabilitat (mida, estructura sectorial, governança, etc), amb l'objectiu de reforçar la funció del Mapa com a instrument de posicionament de Barcelona en escenaris internacionals de talent i economia creativa, destacant els elements diferencials i els avantatges competitius del territori.

- Producció de dades i materials per a maquetació i comunicació: actualització de la base de dades (CSV), informació geogràfica per a mapes, i presentació-resum amb gràfics i conclusions; integració en el repositori municipal i en formats oberts.
- Informe comparatiu 2022–2026: anàlisi d'evolucions i canvis estructurals, amb focus en clústers, segments i resultats econòmics; identificació de reptes nous i riscos.

4.2 Metodologia a usar

L'actualització del Mapa es durà a terme amb una metodologia mixta (quantitativa + qualitativa), combinant fonts estadístiques i registres públics, recollida primària d'informació; contrast sectorial; anàlisi territorial i cartogràfica i benchmarking internacional.

La recollida qualitativa haurà d'incorporar espais de diàleg estructurat amb agents clau del sector, utilitzant metodologies contrastades d'anàlisi prospectiva i tendencial. L'objectiu és identificar dinàmiques emergents no visibles en les dades quantitatives i anticipar transformacions del sector creatiu en els pròxims anys.

I. Fonts d'informació i ús de dades:

- Fonts secundàries: registres públics com empreses, centres tecnològics, entitats, universitats, festivals i altres agents; dades econòmiques i d'ocupació provinents de fonts oficials; bases de dades del Mapa 2022; fonts territorials per a l'actualització cartogràfica.
- Depuració i actualització de la base de dades: validació agent per agent (alta, baixa, modificació); incorporació de dades econòmiques disponibles (facturació, llocs de treball, activitat); revisió exhaustiva de la vigència de la informació de 2022.

II. Recollida d'informació primària i contrast sectorial:

- Entrevistes i contrast sectorial; mínim 10 entrevistes a agents del sector, incloent com a mínim 5 empreses de la cadena de valor i 5 altres agents (festivals, associacions, entitats), garantint la representació dels diferents sectors creatius definits i l'aplicació de criteris metodològics que minimitzin biaixos, per contrastar els canvis detectats entre 2022–2026.

III. Anàlisi sectorial i estratègica:

- Segments estratègics i tendències; revisió i reconfiguració dels segments definits al 2020; detecció de nous subsectors (p. ex. IA aplicada al disseny, formats digitals); avaluació de la cadena de valor 2026.

- KPIs: manteniment dels que continuen sent útils; proposta de nous KPIs (densitat de clúster, intensitat innovadora, volum internacional, etc.); definició de fonts, metodologia de càlcul i periodicitat.

IV. Anàlisi territorial i cartogràfica:

- Revisió espacial: geolocalització de tots els agents actualitzats; detecció de zones emergents, concentracions i dinàmiques territorials.
- Capa cartogràfica; generació de mapes temàtics per tipologia, clúster i segment; preparació de fitxers per integració en GIS municipal.

V. Benchmarking i comparació internacional:

- Selecció de regions creatives internacionals comparables; recollida de bones pràctiques i models transferibles a Barcelona
- Metodologia de comparació: criteris de mida, estructura, governança i nivell d'especialització.

VI. Síntesi i generació de resultats:

- Informe final d'actualització: anàlisi comparativa 2022–2026; identificació d'evolucions, dinàmiques i reptes; propostes d'oportunitats econòmiques i polítiques públiques prioritzades.

4.3 Lliurables

L'empresa adjudicatària haurà d'entregar, com a mínim, els lliurables següents, que constitueixen l'objecte complet de la prestació contractual. Tots els lliurables s'hauran de lliurar en llengua catalana, en format digital editable, i complint els estàndards tècnics i metodològics establerts en aquest Plec.

I. Informe d'Actualització del Mapa de les Indústries Creatives 2026:

L'Informe constituirà el document principal del projecte i haurà d'incloure:

- Actualització del Mapa 2022–2026, incorporant la revisió i validació de la base de dades existent, l'alta de nous agents i la baixa d'agents inactius, així com l'actualització de la informació econòmica i descriptiva.
- Anàlisi dels segments estratègics, la seva cadena de valor i la detecció de nous subsectors i tendències (per exemple, tecnologies emergents, formats digitals, interaccions creatives), en coherència amb el model establert en el PPT original.
- Evolució i comparativa 2022–2026, incloent l'anàlisi de dinàmiques territorials, concentracions sectorials i variacions significatives en l'activitat del sector.
- Interacció amb altres sectors estratègics, especialment cultura, ciència, salut, esports i turisme, identificant sinergies i oportunitats de desenvolupament.

- Identificació de reptes i formulació de recomanacions, incloent oportunitats econòmiques, línies de política pública i criteris de priorització sectorial.
- Avaluació sintètica de les polítiques municipals aplicades des de 2019, identificant les mesures que han funcionat, aquelles amb impacte limitat i els instruments pendents d'activar: aquesta anàlisi haurà de donar lloc a propostes de línies d'intervenció futures.
- Una secció específica de lectura prospectiva, identificant tendències, riscos i oportunitats a 3-4 anys vista, així com els indicadors que caldrà monitorar de manera prioritària.
- Anàlisi de models de governança del sector, considerant l'articulació publicoprivada, el rol dels hubs i espais tractors, els instruments de finançament, i les palanques de ciutat (normatives, urbanístiques, fiscals o de compra pública) que poden reforçar l'ecosistema creatiu.

Aquest informe haurà d'integrar-se amb els resultats de treball de camp, l'anàlisi territorial i la síntesi de tendències, i constituirà la base documental per a la resta de lliurables.

II. Base de Dades Actualitzada del Sector (format CSV) amb Diccionari de Variables:

La contractista haurà d'entregar una base de dades en format CSV que inclogui:

- El conjunt d'agents identificats i validats (empreses, entitats, centres tecnològics, centres formatius, festivals, associacions, etc.).
- Les dades econòmiques i de contacte disponibles i actualitzades.
- Un diccionari de variables, incloent definició de camps, fonts, codis, criteris de classificació i data de tall.
- Compliment estricte de la normativa vigent en matèria de protecció de dades (LOPDGDD i RGPD), garantint el tractament correcte de dades personals i la seva minimització.

La base de dades haurà de ser coherent amb les capes cartogràfiques i amb el contingut de l'Informe d'Actualització.

III. Informació Cartogràfica i Capa GIS Actualitzada:

La contractista haurà de generar i entregar un conjunt complet de fitxers cartogràfics, en formats compatibles amb els sistemes municipals de gestió territorial, que incloguin:

- Capa GIS amb la geolocalització actualitzada de tots els agents del sector, revisada i validada.
- Capa temàtica per tipologia d'agents, segments estratègics i clústers creatius.

- Identificació i representació de zones emergents o àrees de nova concentració creativa detectades en l'anàlisi actual.
- Metadades completes, d'acord amb els estàndards municipals i europeus, i coherència amb la base de dades del Lliurable 2.

IV. Taula de KPIs Revisada i Document de Metodologia d'Indicadors:

La contractista haurà de lliurar una taula estructurada amb el conjunt d'indicadors (KPIs) del sector, que inclogui:

- Indicadors mesurables, verificables i replicables.
- KPIs del Mapa original que continuen vigents, degudament revisats.
- Nous KPIs proposats derivats de l'anàlisi 2022–2026, amb definició formal (fórmula, font, abast territorial i periodicitat).
- Fitxa metodològica i explicació detallada de les fonts i criteris utilitzats.
- Coherència entre els indicadors, la BD (Lliurable 2) i l'Informe (Lliurable 1).
- Proposta d'un sistema estable d'avaluació continuada que permeti actualitzacions periòdiques del Mapa sense necessitat de repetir estudis integrals.

V. Document de Síntesi i Presentació Executiva

La contractista haurà d'elaborar un document sintètic, orientat a la comunicació interna i externa, que inclogui:

- Resum executiu dels principals resultats del projecte, basat en l'Informe d'Actualització.
- Gràfics i representacions visuals dels indicadors clau i de la informació cartogràfica.
- Principals recomanacions estratègiques i oportunitats per al sector.
- Material preparat per facilitar-ne la difusió institucional.

El document haurà d'entregar-se en format editable i en versió PDF.

D'acord amb les especificacions del document d'actualització, tots els continguts tècnics hauran de lliurar-se en català. La traducció, correcció, disseny gràfic, maquetació i impressió dels documents correran a càrrec de la DIC de l'Ajuntament de Barcelona.

4.4 Adscripció de mitjans personals

Per al desenvolupament correcte de l'activitat i per tal de garantir un nivell òptim d'eficàcia i qualitat del servei, l'empresa contractista haurà de comptar per a l'execució del contracte, com a mínim, amb els perfils professionals que s'especifiquen tot seguit.

I) Direcció i coordinació del projecte

- Funcions i responsabilitats:
 - La direcció tècnica i coordinació global del projecte.
 - La interlocució amb la Direcció d'Indústries Creatives i els equips municipals.
 - La supervisió del plantejament metodològic i garantia de la seva correcta aplicació.
 - La validació tècnica i coherència dels lliurables, assegurant l'alineació entre les diferents fases (base de dades, anàlisi sectorial, cartografia i indicadors).
 - La gestió i coordinació de l'equip de treball, assegurant la integració de perfils multidisciplinaris.
 - La identificació de riscos i el seguiment del calendari i dels objectius del projecte.
- Experiència i especialització mínima requerida:
 - Titulació universitària superior en l'àmbit de l'economia, gestió cultural, polítiques públiques, disseny o disciplines afins.
 - Experiència acreditada en la direcció de mínim 2 projectes en els darrers 5 anys d'anàlisi sectorial o estudis de mercat que incorporin: anàlisi de dades econòmiques i sectorials; definició i anàlisi de segments estratègics i cadenes de valor; desenvolupament o supervisió de sistemes d'indicadors (KPIs); component territorial o cartogràfic (GIS).
- Dedicació estimada:
 - La dedicació estimada serà de 4'5 mesos de la jornada laboral anual.
 - El nombre de persones assignades a aquest perfil és d'una persona.

II) Tècnic de suport al projecte

- Funcions
 - Donar suport tècnic a l'execució del projecte, incloent:
 - Suport en la revisió, depuració i actualització de la base de dades, incloent validació d'agents i tractament d'informació econòmica i de contacte.
 - Col·laboració en la preparació de la informació cartogràfica i en l'organització de capes en entorns GIS.
 - Suport en la recollida d'informació primària (organització d'entrevistes, registre d'informació i sistematització de resultats).
 - Preparació de documents tècnics, informes parcials i materials de síntesi, garantint coherència amb la resta de lliurables.
 - Suport a les tasques de coordinació operativa i seguiment del projecte.
- Experiència i especialització mínima requerida:
 - Titulació universitària de grau o equivalent en àmbits de ciències socials, economia, gestió cultural, geografia, estadística o disciplines relacionades.
 - Haver participat, en els darrers 5 anys, en 1 projecte que hagi implicat com a mínim el desenvolupament d'una de les següents tasques: tractament o explotació de dades; anàlisi sectorial o estudis de mercat; suport en treball de camp qualitatiu; suport en projectes amb component territorial o cartogràfic

- Coneixement bàsic o experiència en: eines de gestió de dades (Excel, bases de dades o similars); estructuració i tractament d'informació; eines de cartografia o GIS
- Dedicació estimada:
 - La dedicació estimada serà de 4'5 mesos de la jornada laboral anual.
 - El nombre de persones assignades a aquest perfil és d'una persona.

4.5 Mesures de control de qualitat

- Protocols de validació i verificació de dades, que garanteixin la revisió individualitzada dels agents del Mapa (alta, baixa i modificació), així com la fiabilitat i vigència de la informació.
- Sistemes de control de consistència, orientats a assegurar la coherència transversal entre la base de dades, les capes cartogràfiques (GIS) i els indicadors definits.
- Procediments documentats de traçabilitat metodològica, que incloguin el registre de canvis, les fonts utilitzades i els criteris aplicats en el tractament i actualització de la informació.
- Mesures internes per garantir el correcte tractament de dades personals, d'acord amb la normativa vigent, assegurant la seva minimització, seguretat i ús adequat en el marc del contracte.

5. Requisits legals de protecció de dades

La contractista haurà de garantir en tot moment el compliment íntegre de la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals, incloent la Llei Orgànica 3/2018, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), i el Reglament (UE) 2016/679 General de Protecció de Dades (RGPD), assegurant la minimització de les dades recollides, la seva exactitud i actualització, l'ús exclusiu per a la finalitat del present contracte, l'adopció de mesures tècniques i organitzatives adequades, i la correcta gestió del consentiment quan sigui necessari.

Igualment, haurà de garantir el tractament adequat de dades personals durant les entrevistes i processos de recollida d'informació, així com en l'elaboració i lliurament de la base de dades en format CSV, la qual haurà d'incloure únicament la informació estrictament imprescindible i anonimitzar o pseudonimitzar qualsevol dada que no sigui necessària.

El tractament s'ajustarà al que estableixen els plecs reguladors i haurà d'estar documentat mitjançant un registre d'activitats de tractament, sense perjudici de la responsabilitat de la DIC en la supervisió i validació del seu compliment.